

SOODA

Ympäristöystävällinen luonnontuote kodin puhdistusaineena

Sooda puhdistusaineena

Yleistä soodajauheesta

Soodaa käyttämällä saat paitsi toivotun lopputuloksen, säästät myös rahaa ja luontoa vähentämällä kovie kemikaalien käyttöä. Soodajauhe ei myöskään naarmuta pintoja.

Luettuasi tämän kirjan, tulet yllättymään, miten tavallinen sooda tehoaa lukemattomiin kohteisiin – ja vieläpä luontoa säästään! Jätä siis myrkylliset kemikaalit ja kokeile soodaa kotonasi.

Myymämme sooda (Natriumbikarbonaatti, NaHCO_3) on valmistettu erityisesti kodin puhdistustarpeita ajatellen: myrkyttömänä vaihtoehtona se sopii erinomaisesti lapsiperheiden käyttöön. Sooda on kotisi sekatyöläinen, sillä se sopii kodin jokaiseen huoneeseen autotallista pesuhuoneeseen. Useassa kodissa ympäristöystävällinen sooda onkin otettu tärkeäksi osaksi kodinhoitoa.

Soodajauheen monet käyttökohteet

Keittiö

Hajunpoisto

Sooda toimii useissa kohteissa tehokkaana **hajunpoistajana**. Esimerkiksi jääkaapista hajut saa kätevästi poistettua pitämällä avointa soodapakkausta jääkaapin takaosassa. Kaada 1 dl kuivaa soodajauhetta purkkiin ja sekoita kevyesti silloin tällöin.

Jääkaapin vihanneslaatikon saat pidettyä raikkaan tuoksuisena ripottelemalla soodajauhetta vihanneslaatikon pohjalle ja peittämällä jauheen talouspaperilla. Tämän voit toistaa parin kuukauden välein.

Kuivaa soodajauhetta kannattaa myös kaataa säännöllisesti **viemäreihin ja pesuallaisiin**. Tämä on tehokas keino poistaa epämiellyttävät hajut viemäristöstä. Suosittelemme tätä erityisesti ennen lomamatkaa!

Soodajauhetta voi käyttää hajunpoistajana myös keittiön **roska- ja kompostiastioissa**: 1–2 dl soodaa ripotellaan astian pohjalle. Saat härskiintyneen hajun pois roska-astiasta huuhtelemalla sitä kuuman veden ja soodajauheen seoksella (1/10 soodajauhetta, 9/10 kuumaa vettä). Anna astian tarvittaessa liota yön yli.

Vinkki: Voit myös tuplata käyttämäsi soodapakkauksen hyödyt käyttämällä sitä ensin hajunpoistajana jääkaapissa tai roskakaapin raikastamisessa, ja tämän jälkeen voit hyödyntää soodaa vielä kiillottamiseenkin.

Pintojen puhdistus

Soodajauhe sopii **jääkaapin ja pakastimen** sisäpintojen puhdistukseen. Ripottele kuivaa soodajauhetta kostealle imukykyiselle siivousliinalle ja pyyhi pinnat. Huuhtelee pinnat pyyhkimisen jälkeen puhtaalla vedellä.

Astianpesukone

Soodajauhe sopii käytettäväksi myös **astianpesukoneessa**: Voit ripotella soodajauhetta astioiden päälle juuri ennen koneen käynnistämistä tai tehdä konetiskiaineesta ja soodajauheesta seoksen (50/50) astioiden pesemiseen. Soodajauheen käyttö astianpesukoneessa on paitsi ekologista, vähentää myös konetiskiaineen käyttötarvetta!

Astianpesukoneen pohjalle kannattaa myös ripotella silloin tällöin pieni määrä soodajauhetta ja antaa koneen käydä tyhjänä yksi kierros.

Ennen lomalle lähtöä olisi myös hyvä ripotella soodaa astianpesukoneen pohjalle ja jättää luukku auki. Näin saat koneen pysymään raikkaan tuoksuisena.

Koneiden ulkopintojen ja tasojen puhdistus

Koneiden ulkopintojen ja tasojen puhdistus on helppoa soodavesiseoksella (1/4 dl soodajauhetta, 4 dl lämmintä vettä). Anna seoksen vaikuttaa noin 10 minuuttia puhdistettavilla tasoilla ennen kuin pyyhkit ne kuiviksi.

Astiahuolto

Voit puhdistaa **öljyiset salaattikulhot ja tarjoiluastiat** ripottelemalla niihin soodajauhetta ennen pesua.

Termospullojen, kahvi- ja teepannujen puhdistaminen helpottuu kaatamalla pohjalle teelusikallinen soodajauhetta ja heti perään kiehuva vettä. Anna seoksen vaikuttaa muutama minuutti, harjaa ja huuhtelee lopuksi puhtaalla vedellä. Valmistamalla soodatahnaa (3/4 dl soodajauhetta, 4 dl lämmintä vettä), saat hangatuksi **posliini- ja muovikupeista** pinttyneet tahrat pois.

Vedenkeittimiin muodostuu helposti ruostetta ja mineraalijäämiä. Täytä keitin ensin vedellä, lisää sinne kaksi ruokalusikallista soodajauhetta ja puolikkaan sitruunan mehu. Keitä useita kertoja ja anna veden välillä jäähtyä noin minuutin—kahden verran. Huuhtelee keitin huolellisesti puhtaalla vedellä ennen käyttöä. Myös **kahvinkeittimiin** muodostuu helposti mineraalijäämiä. Täytä keitin ensin vedellä, lisää sinne ½ dl soodajauhetta. Keitä useita kertoja ja huuhtelee huolellisesti puhtaalla vedellä ennen käyttöä.

Soodajauhe sopii myös puisten- ja muovisten **leikkuulautojen** puhdistukseen. Ripottele soodajauhetta kostealle leikkuulaudalle ja harjaa tiskiharjalla tai sienellä leikkuulaudan pintaa.

Liesi ja uuni

Lieden pinnan saat helposti puhdistettua kostuttamalla alueen ensin, ja ripottelemalla sitten puhdistettavalle alueelle soodajauhetta. Anna vaikuttaa hetki, ja hankaa soodajauhe sitten pois kostealla ja imukykyisellä siivousliinalla tai sienellä.

Liesituulettimen suodattimet kannattaa puhdistaa upottamalla ne kuumaan veteen pesualtaaseen. Ripottele sekaan reilu annos soodajauhetta, anna vaikuttaa ja huuhtelee lopuksi hyvin.

Soodajauhe sopii myös **uunipeltien** puhdistukseen. Ripottele soodajauhetta uunipellille, jonka jälkeen kostuta jauhe vedellä. Uunia puhdistettaessa laita uuni lämpiämään 250 asteeseen ja odota, kunnes kostutettu soodajauhe on kuivunut kokonaan. Irronneen soodajauheen voit lopuksi pyyhkiä pois siivousliinalla tai sienellä.

Lasiset **uuniluukut** saat puhtaaksi ripottelemalla sienelle tai siivousliinalle soodajauhetta ja hankaamalla sitten lasiluukun pintaa.

Padat, uuniritilät ja paistinpannut

Laita **padan tai paistinpannun** pohjalle soodavesiseosta (1/7 soodajauhetta, 6/7 vettä), lämmitä vesi kiehuvaksi ja purista sitruunasta muutama pisara mehua tehostamaan vaikutusta. Voit myös jättää seoksen vaikuttamaan yön yli ja kaapia seuraavana päivänä kevyesti lastalla palaneet jäämät.

Uuniritilöitä puhdistaussasi liuota 1 osa soodajauhetta ja 4 osaa vettä kuumennusta kestäväan astiaan. Voit myös ripotella ritilöiden päälle soodajauhetta ja kaataa päälle kiehuva vettä, mikäli ritilät eivät mahdu astiaan. Odota noin minuutti ja toista toimenpide ja harjaa lopuksi tiskiharjalla lika pois.

Pariloiden paistopintojen puhdistus onnistuu kostuttamalla paistopinnat vedellä ja ripottelemalla päälle soodajauhetta. Hankaa pehmeällä tiskiharjalla seosta ja pyyhi kostealla sienellä. Toista toimenpide tarvittaessa.

Mikroaaltouuni

Mikroaaltouunin puhdistat nopeasti keittämällä mikroaaltouunissa avoimessa kattilassa vesi-soodajauhe-seosta (2 tl soodajauhetta, 2 dl vettä). Pyyhi seinämiin muodostunut soodahöyry lopuksi pois liinalla tai sienellä.

Muut keittiön puhdistusideat

Muoviset **juomapullot** ja **eväsrasiat** on hyvä pestä välillä soodalla. Annostele 1/10 soodajauhetta lämpimään veteen, sekoita ja anna seistä vähintään vuorokausi. Sekoita seosta muutaman kerran operaation aikana. Muovinen haju, tahmainen pinta sekä edellisten eväiden hajut häviävät.

Keittiön **työtasot** saat helpoiten puhtaaksi ripottelemalla kuivaa soodajauhetta kostealle imukykyiselle siivousliinalle ja pyyhkimällä pinnat. Pinttyneiden tahrojen poistamiseen voit valmistaa myös soodatahnaa (3/4 dl soodajauhetta, 4 dl lämmintä vettä).

Soodajauheen ja veden seoksesta saat myös tehtyä hyvän **pesuaineen**. Sekoita ½ dl soodajauhetta ja litra vettä keskenään. Kaada liuennut seos suihkepulloon, ravista ja suihkuta lian tai esimerkiksi homeen päälle. Anna vaikuttaa ja pyyhi myöhemmin jauhomainen jäämä pois pehmeällä kankaalla. Muista ravistaa pulloa ennen käyttöä.

Kylpyhuoneen ja kodinhoitohuoneen puhdistusvinkit

Koneiden ulkopintojen puhdistus

Pyyhi pesukoneesi ja kuivausrumpusi ulkopinnat soodaseoksella (¼ dl soodajauhetta, 4 dl lämmintä vettä) ja anna vaikuttaa noin 10 minuuttia. Saat pinttyneet liat ja kellastumat poistettua. Lisäksi saat koneesi näyttämään jälleen uudenveroiselta.

Pyykinpesun tehostaminen

Saat **ruoka- ja punaviinitahrat** poistettua pöytäliinasta ripottelemalla liinan päälle ensin soodajauhetta ja kaatamalla sitten liinan läpi kuumaa vettä.

Säästä kemiallisesti valmistettua pyykinpesuainetta käyttämällä 50/50 sooda- ja pesujauhetta. Näin säästät myös luontoa.

Uima-altaiden **kloori** voi olla haitallista uimapuvuille. Huuhtelee uimapuvut ennen pesuun laittoa soodajauheen ja veden seoksessa (1:5).

Pyykinpesukoneen puhdistus

Voit pestä kätevästi **pesukoneesi** sisäosat soodajauheella ja vedellä. Anna koneesi käydä siten, että pesuainelokerossa on 1/2dl soodajauhetta. Sooda poistaa koneesi pesuainejäämät ja raikastaa rummun.

Silitysraudan puhdistus

Silitysraudan kalkkijäämät voit poistaa valmistamalla puhdistustahnaa (3/4 soodaa, ¼ vettä). Hankaa tahnaa pehmeällä harjalla tai rätillä silitysraudan pohjaan. Höyryreiät ja muut ahtaat paikat saat helposti putsamaan pumpulipuikon avulla. Pyyhi lopuksi kostutetulla kankaalla.

Kylpyhuoneen puhdistus

Kylpyhuone on helppo pestä soodajauheen ja veden avulla. Ripottele soodaa kostealle sienelle tai suoraan käsiteltävälle pinnalle. Käsittelyn jälkeen huuhtelee pinnat lämpimällä vedellä.

Marmoripintaiset kalusteet ja kylpyhuonepinnat taas saat puhtaaksi valmistamalla soodajauheesta ja vedestä seoksen (1/4 soodajauhetta, ¾ lämmintä vettä). Pese pinnat seoksella sienen avulla ja anna soodan vaikuttaa, kunnes se alkaa hieman kuivua. Huuhtelee pinnat vielä huolellisesti lämpimällä vedellä käsittelyn jälkeen.

Viemäreiden puhdistus ja avaaminen

Pidä asuntosi **viemärit** puhtaina ja avoimina kaatamalla kuhunkin 1 dl soodajauhetta kerran viikossa. Anna vaikuttaa kymmenisen minuuttia ja huuhtelee sooda sitten kuumalla vedellä.

Tukkeutuneita tai huonosti vetäviä **lavuaareja** voit avata ripottelemalla soodaa reilusti tukkeutuneeseen viemäriin. Lisää tämän jälkeen soodan päälle 1 dl etikkaa, jolloin seos alkaa kuplia. Kun kupliminen lakkaa, huuhtelee viemäri vielä kiehuvalla vedellä. Toista käsittely tarvittaessa.

Suihkuverhojen puhdistus

Suihkuverhot saa kätevästi puhdistettua liasta liottamalla niitä veden ja soodajauheen seoksessa (1 dl soodajauhetta, 4 dl vettä).

Makuuhuone, autotalli ja olohuone

Muovilattioiden tahrojen poisto

Asunnon **muovilattioista** saat tahrat pois valmistamalla soodatahnan (3/4 soodajauhetta, 1/4 vettä), Hankaa sienellä, harjalla tai rätillä soodatahnaa käsiteltävälle pinnalle ja anna vaikuttaa noin 10 minuuttia, jonka jälkeen voit pyyhkiä soodatahnan pois kostealla rievulla. Tahna toimii myös **musteen, maalin ja väriliitujen** jälkien poistamisessa.

Pöytähopeiden ja korujen puhdistus

Laita tiskialtaan pohjalle alumiinifolio, jonka päälle asettelet puhdistettavat **hopeaesineet**. Ripottele tämän jälkeen esineiden päälle 2 dl soodajauhetta ja 1 l lämmintä vettä, kunnes esineet peittyvät kokonaan. Tarkista tulos noin viiden minuutin välein, kunnes hopeat ovat mielestäsi riittävän kirkkaat. Huuhtelee astiat välittömästi ja kiillota pehmeällä kankaalla.

Kaiverretut korut saat puhtaaksi asettamalla ne kulhoon, jossa on 1 dl lämmintä vettä ja 2 rkl soodajauhetta. Anna korujen olla kulhossa ainakin muutamia tunteja ja hankaa sitten kevyesti pehmeällä hammasharjalla. Huuhtelee lopuksi huolellisesti vedellä.

Entisöinti

Voit puhdistaa vanhat ruosteiset naulat, pultit ja mutterit soodan ja etikan seoksessa. Laita puhdistettavat esineet kulhoon ja peitä ne soodalla. Kaada kulhoon etikkaa asteittain, kunnes kupliminen lakkaa. Hankaa esineet puhtaiksi hammasharjalla.

Vaatteiden huolto ja hajunpoisto

Mikäli haluat raikastaa **vaatekaappiasi** tai poistaa sieltä hajuja, on soodajauhe ratkaisu. Aseta vaatekaappiisi avonainen rasia tai purkki, jossa on soodajauhetta. Voit sekoittaa jauhetta muutaman päivän välein.

Soodasta on apua myös **urheiluvälineiden ja -kassien** hajunpoistossa. Täytä vanha sukka soodalla, ja laita se luistimien, hanskojen tai tossujen sisälle heti käytön jälkeen. Urheilukasseista hajut saa parhaiten pois asettamalla sinne soodalla täytetyn sukan. Huomioithan, että soodajauhe tulisi vaihtaa parin viikon välein.

Matkalaukuille voit tehdä saman käsittelyn tai jättää niihin käytön jälkeen sukan täynnä soodaa. Pääset eroon tunkkaisesta hajusta ja laukku on mukavampi pakata taas uutta matkaa varten.

Voit käyttää soodajauhetta myös **astiakaapin** raikastajana. Laita soodajauhetta hajustepusseihin, jotka sijoitat laatikoihin tai muihin tiloihin, joihin syntyy helposti tunkkainen haju. Hajustepussin saat helposti tehtyä vaikka vanhoista sukkahousuista.

Sooda poistaa **remontin hajut**. Maalatessasi huonetta, jätä avonainen soodarasias yöksi huoneeseen. Sooda imee yön aikana maalin ja lakan hajut pois.

Lasten lelujen puhdistus

Sooda on turvallinen ja ekologinen valinta myös lasten **lelujen** puhdistukseen. Sooda ei myöskään vahingoita leluja. Ripottele soodajauhetta reilusti lelujen päälle ja anna vaikuttaa yön yli. Ylimääräisen soodan saa poistettua harjaamalla tai ravistelemalla. Lelut voi myös upottaa soodaseokseen (1 dl soodajauhetta, 1 l lämmintä vettä). Hankaa lelut kunnolla käsin ja huuhtelee lopuksi juoksevalla vedellä. **Uimalelut** taas saat puhtaaksi pesemällä ne soodavesiseoksella (1 dl soodajauhetta, 9 dl vettä).

Siivous

Mattojen puhdistus

Ripottele soodajauhetta puhdistettavalle **matolle** ja anna vaikuttaa tunti ennen imurointia. Jos haju on pinttynyt, soodajauheen kannattaa antaa vaikuttaa matolla yön yli. Toista käsittely tarvittaessa.

Lauteiden pesu

Sooda on erinomainen **saunan lauteiden** pesuun. Kastele pestävä pinta ja ripottele reilusti soodajauhetta. Tämän jälkeen hankaa voimakkaasti harjalla niin, että sooda vaahtoa hyvin. Anna vaikuttaa 20 minuuttia ja huuhtelee vedellä.

Eläimet

Hajunpoisto

Soodajauheen avulla saat epämiellyttävät hajut poistettua myös **kissanhiekkalaatikosta**: peität vain kissanhiekkalaatikon pohjan soodajauheella ja lisäät päälle kissanhiekan. Näin hiekkalaatikko on helpompi puhdistaa ja hajukin vähenee huomattavasti.

Soodajauhe sopii myös **häkissä asuvien eläinten** (kuten kaniin, marsujen, hamsterien) hajuhaittojen poistoon. Soodajauhetta voi ripotella kuivikkeiden päälle muutaman päivän välein vähentämään hajuja. Mikäli soodajauhetta käytetään **lintuhäkkien** pohjalla, tulisi soodajauhekerroksen päälle asettaa sanomalehti.

Akvaarion puhdistus

Soodajauhe sopii myös **akvaarion** puhdistukseen. Ripottele soodajauhetta kosteaan sieneen tai suoraan kostealle pinnalle. Käsittelyn jälkeen huuhtelee pinnat vielä lämpimällä vedellä.

Piha ja puutarha

Pihakalusteiden ja terassien puhdistus

Pihakalusteet saat puhdistettua lisäämällä 1dl soodajauhetta litraan lämmintä vettä ja pyyhkimällä kalusteet pehmeällä sienellä. Pyyhi lopuksi kostealla ja puhtaalla liinalla.

Sirottele soodajauhetta **kangastuoleille, riippumattoon tai penkin päällisiin** ja ravistele pois. Sooda vähentää hajuja ja raikastaa ne.

Siivoa **parvekelaatat ja puiset terassit** soodalla. Kastele pinta ja ripottele soodajauhetta koko alueelle. Hankaa voimakkaasti harjalla. Anna vaikuttaa 20 minuuttia ja huuhtelee lopuksi vedellä.

Pihakivetyksen puhdistus ja sammaleenpoisto

Ripottele **pihakivetyksen** sammaleiseen kohtaan soodajauhetta. Sammaleen kuivuttua sooda on helppo harjata pois.

Saat myös estettyä heinien ja sammaleen kasvun pihalaattojen välissä soodajauheen avulla. Ripottele kulkuväylä tai laatoitettu alue reilulla määrällä soodajauhetta ja harjaa se laattojen väliin.

Autonhoito

Hyönteisten poisto

Hyönteisten poisto auton tuulilasista, puskurista, rekisterikilvistä, etusäleiköstä ja konepelliltä onnistuu soodatahnan avulla (3/4 soodajauhetta, ¼ vettä). Tahnaa levitetään puhdistettavalle pinnalle, jonka jälkeen sitä hangataan hetki. Soodajauhetta voi lisätä myös suoraan pesuveteen parantamaan pesutulosta. Muista huuhdella käsitelty pinta hyvin!

Auton tuhkakupin puhdistus ja hajunpoisto

Mikäli haluat puhdistaa **auton tuhkakupin** tai poistaa **epämiellyttävät hajut**, ripottele soodajauhetta tuhkakuppiin ja auton matoille. Sooda kerää paitsi kosteutta myös hajuja tehokkaasti.

Auton penkkien puhdistus

Soodajauhe sopii myös **autonpenkkien** puhdistukseen. Ripottele sitä penkeille ja anna vaikuttaa kymmenisen minuuttia. Lopuksi voit imuroida soodan pois.

Auton vanteiden puhdistus

Auton vanteet on helppo puhdistaa soodatahnalla (3/4 soodajauhetta, ¼ vettä): levitä ja hankaa soodatahnaa puhdistettavaan kohtaan ja anna soodan vaikuttaa muutaman minuutin ajan ennen huuhtelua. Käsitteilyn voi toistaa tarvittaessa.